

Rahkahopeatäplä

Friggas pärlemorfjäril

Boloria frigga

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Rahkahopeatäplä on melko kookas päiväperhonen, jonka siiväli on 36–47 mm. Siivet ovat kellanruskeat ja voimakkaasti mustatäpläiset. Siipien ulkoreunoissa mustat täplät ovat sulautuneet yhtenäiseksi juovaksi. Takasiiven alapinnan tumman violetti tyviosa ja vaaleampi ulkoreuna erottaa rahkahopeatäplän muista saman suvun hopeatäplistä, varsinkin samanlaisilla soilla aiemmin lentävästä muurainhopeatäplästä (*Boloria freija*).

Elinympäristö ja levinneisyys

Rahkahopeatäplä elää nimensä mukaisesti rahkasoilla, varsinkin harvapuissa mäntyraimeilla ja pohjoisessa tunturien koivuvuohyökkeen rinnesoilla, joskus muillakin kosteapohjaisilla paikoilla. Laji lentää kesäkuun alusta heinäkuun alkuun, Lapissa vielä kuun puoliväliin. Toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*) ja rahkahopeatäplä suosiikin märkiä lakkasoita. Lajia esiintyy paikoittain ja melko harvinaisena lähes koko manner-Suomessa, runsaimmin maan keskivaiheilla ja Pohjois-Lapissa. Perä-Pohjanmaan ja Koillismaan seutuvilla perhosta on tavattu harvoin, ja eteläisimmästä Suomesta rahkahopeatäplä on jo lähes kadonnut.

Nykytila ja uhkatekijät

Rahkahopeatäplän paikoittaiset elinalueet tekevät lajin eteläisistä ja usein eristyneistä esiintymistä erityisen haavoittuvia. Pohjois-Suomen laajemmilla suoalueilla rahkahopeatäplän esiintyminen on turvatumppaa. Laji on taantunut ja vähentynyt erityisesti soiden ojituksesta johtuvan luontaisten biotooppien häviämisen myötä. Rahkahopeatäplä on ojituksen suhteen hyvin herkkä laji. Perhoselle sopivia lakkasoita uhkaa myös turpeennosto ja mahdollisesti rahkasammalen keräys.

Hoitosuositukset

Rahkahopeatäplän esiintymispaikka tulisi jättää turpeennoston ja suon vesitaloutta heikentävien toimien, kuten kunnostus- tai täydennysojitusten ulkopuolelle. Lajin esiintymispaikan vesitaloutta voidaan tarvittaessa parantaa tukkimalla olemassa olevia ojia. Osa lajin elinympäristöistä saattaa olla metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (muurainkorvet), joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty. Erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyttämiseen sekä monimuotoisuudelle merkittävien soiden vapaaehtoiseen suojeluun ja luonnonhoitotoimiin voi hakea tukea METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Metsälaki 1093/1996. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>. Viitattu 21.10.2022.

Rassi, P., Alanen, A., Kemppainen, E., Vickholm, M. & Väisänen, R. 1985. Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. Osa II Suomen uhanalaiset eläimet. Komiteamietintö 1985:43, Ympäristöministeriö, Helsinki. 466 s.

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.

Suomen Lajitietokeskus, rahkahopeatäplä. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.60898>. Viitattu 21.10.2022.

Vasen kuva: Pekka Malinen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)

Oikea kuva: Riitta Paananen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)